

Määräykset ja ohjeet 14/2013

Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolet

Dnro
FIVA 15/01.00/2013

Antopäivä
10.6.2013

Voimaantulopäivä
1.7.2013

FINANSSIVALVONTA
puh. 010 831 51
faksi 010 831 5328
etunimi.sukunimi@finanssivalvonta.fi
www.finanssivalvonta.fi

Lisätietoja
Markkinavalvonta/Markkinat

Määräysten ja ohjeiden oikeudellinen luonne

Määräykset

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Määräys”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan antamat määräykset. Määräykset ovat velvoittavia oikeussääntöjä, joita on noudatettava.

Finanssivalvonta antaa määräyksiä ainoastaan määräyksenantoon valtuuttavan lain säännöksen nojalla ja sen asettamissa rajoissa.

Ohjeet

Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelmassa ”Ohje”-otsikon alla esitetään Finanssivalvonnan tulkintoja lainsäädännön tai muun velvoittavan sääntelyn sisällöstä.

”Ohje”-otsikon alla on lisäksi suosituksia ja muita toimintaohjeita, jotka eivät ole velvoittavia. Ohjeissa on myös kansainvälisten ohjeiden ja suositusten noudattamista koskevat Finanssivalvonnan suositukset.

Ohjeen kirjoitustavasta ilmenee, milloin kyseessä on tulkinta ja milloin suositus tai muu toimintaohje. Ohjeiden kirjoitustapaa sekä määräysten ja ohjeiden oikeudellista luonnetta on selvitetty tarkemmin Finanssivalvonnan verkkopalvelussa.

[Finanssivalvonta.fi > Sääntely > Määräys- ja ohjekokoelma > Uusi määräyskokoelma](#)

Sisällysluettelo

1	Soveltamisala ja määritelmät	4
1.1	Soveltamisala	4
1.2	Määritelmät	4
2	Säädöstausta ja kansainväliset suositukset	5
2.1	Lainsäädäntö	5
2.2	Euroopan unionin direktiivit	5
2.3	Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet	5
3	Tavoitteet	6
4	Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolia koskevat vaatimukset	7
5	Raportointi Finanssivalvonnalle	9

1 Soveltamisala ja määritelmät

1.1 Soveltamisala

(1) Näitä määräyksiä ja ohjeita sovelletaan seuraaviin Finanssivalvonnasta annetussa laissa (878/2008) tarkoitettuihin valvottaviin:

- pörssit
- luottolaitokset, jotka tarjoavat sijoituspalvelua
- sijoituspalveluyritykset
- muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden ulkomaisten luottolaitosten Suomessa olevat sivuliikkeet (kolmannen maan luottolaitosten sivuliikkeet), jotka tarjoavat sijoituspalvelua
- muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneiden ulkomaisten sijoituspalveluyritysten Suomessa olevat sivuliikkeet.

1.2 Määritelmät

Näissä määräyksissä ja ohjeissa käytetään jäljempänä seuraavia määritelmiä:

- (2) *Pörssillä* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 4 kohdassa tarkoitettua säänneltyä markkinan ylläpitäjää.
- (3) *Monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjällä* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 8 kohdassa tarkoitettua yhteisöä.
- (4) *Kolmannella maalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 13 kohdassa tarkoitettua muuta valtiota kuin Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota.
- (5) *Kaupankäyntiosapuolella* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 10 kohdassa tarkoitettua sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, jolle pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä on myöntänyt oikeuden käydä kauppaa asianomaisella markkinalla.
- (6) *Hakijalla* tarkoitetaan kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 30 §:n 3 momentissa ja 4 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettua kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajaa tai muuta henkilöä, joka hakee pörssiltä tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjältä kaupankäyntiosapuolen oikeuksia.

2 Säästöstausta ja kansainväliset suosittukset

2.1 Lainsäädäntö

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät seuraavat säädökset

- laki kaupankäynnistä rahoitusvälineillä (748/2012).

2.2 Euroopan unionin direktiivit

Näiden määräysten ja ohjeiden aihepiiriin liittyvät läheisesti seuraavat Euroopan unionin direktiivit:

- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/39/EY (32004L0039), annettu 21. huhtikuuta 2004, rahoitusvälineiden markkinoista sekä neuvoston direktiivien 85/611/ETY ja 93/6/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/12/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivin 93/22/ETY kumoamisesta; EUVL L 145, 30.4.2004, s. 1-44.

2.3 Finanssivalvonnan määräyksenantovaltuudet

Finanssivalvonnan oikeus antaa velvoittavia määräyksiä perustuu seuraaviin lain säännöksiin:

- kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 44 §:n 2 momentin 2 kohta ja 4 luvun 12 §.

3 Tavoitteet

- (1) Näiden määräysten ja ohjeiden tarkoituksena on määritellä edellytykset, joiden mukaisesti pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle kaupankäyntiosapuolen oikeudet.
- (2) Määräysten ja ohjeiden tavoitteena on turvata kaupankäynnin ja kauppohenkilöstön toiminnan häiriötön ja luotettava toiminta. Tavoitteena on myös täyttää kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 44 §:n 2 momentin 2 kohdassa sekä 4 luvun 12 §:ssä säädetty vaatimus turvata Finanssivalvonnan tiedonsaantioikeus kaupankäyntiosapuolen asiakkaista ja niiden liiketoimista.

4 Kolmansien maiden kaupankäyntiosapuolia koskevat vaatimukset

- (1) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 30 §:n 3 momentin ja 4 luvun 5 §:n 3 momentin mukaan pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle, jos tämä täyttää laissa, Finanssivalvonnan määräyksissä ja pörssin tai monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän säännöissä asetetut vaatimukset.
- (2) Kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 44 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 4 luvun 12 §:n mukaan Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset edellytyksistä, joiden mukaisesti pörssi tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi myöntää kaupankäyntiosapuolen oikeudet kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajalle tai muulle henkilölle. Finanssivalvonta antaa mainittujen säännösten nojalla seuraavat määräykset.

MÄÄRÄYS (kohdat 3–9)

- (3) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee selvittää hakijan omistajien ja johdon luotettavuus, hyvämaineisuus, kokemus ja muu sopivuus, harjoitettavaksi aiotun toiminnan järjestäminen sekä hakijaa koskevat taustatiedot sen arvioimiseksi, että hakijan osallistuminen kaupankäyntiin ei vaaranna kaupankäynnin luotettavuutta. Luotettavana ei pidetä sitä, joka on viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton, tai joka on muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan hakijayhtiötä tai toimimaan sen johdossa.
- (4) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että hakijalla on riittävät taloudelliset ja muut edellytykset täyttää rahoitusvälineiden kaupankäynnistä johtuvat velvollisuudet.
- (5) Kaupankäyntiosapuoleksi hakevaan sijoituspalvelun tarjoajaan sovellettavan sääntelyn tulee vastata kansainvälisesti hyväksytyjä arvopaperimarkkinoiden valvontaa ja rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia.
- (6) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee varmistua siitä, että Finanssivalvonnalla on oikeus saada kaupankäyntiosapuoleksi hakevan sijoituspalvelun tarjoajan asiakkaita ja niiden liiketoimia koskevat valvonnan edellyttämät tiedot.
- (7) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee selvittää Finanssivalvonnalta, onko Finanssivalvonnan ja sijoituspalvelun tarjoajaa valvovan toimivaltaisen viranomaisen välillä riittävä tietojen vaihtoa koskeva sopimus tai vastaavasti, onko sen maan, josta käsin

kaupankäyntiosapuoleksi hakeva muu henkilö harjoittaa kaupankäyntiä, rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen ja Finanssivalvonnan välillä riittävä tietojen vaihtoa koskeva sopimus.

- (8) Pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee edellyttää hakijalta suostumus siihen, että hakija luovuttaa pyydettyä itseään ja sijoituspalvelun tarjoajan asiakkaita koskevat valvonnan edellyttämät tiedot Finanssivalvonnalle.
- (9) Kaupankäyntiosapuoleksi hakevalle muulle henkilölle voidaan myöntää oikeus käydä kauppaa ainoastaan omaan lukuunsa.

OHJE (kohta 10)

- (10) Finanssivalvonnan tulkinnan mukaan kohdissa 3 ja 4 mainittujen arvioiden tekemiseksi pörssin tai monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee saada sen edellyttämien muiden selvitysten lisäksi ainakin seuraavat hakijaa koskevat taustatiedot.
- Voimassa oleva yhtiöjärjestys ja kaupparekisteriote tai vastaavat.
 - Selvitys omistajista, joiden omistusosuus suoraan tai välillisesti on vähintään yksi kymmenesosa kaikkien osakkeiden tuottamasta äänivallasta.
 - Selvitys hallituksen jäsenistä ja toimitusjohtajasta tai vastaavista.
 - Tilinpäätös viimeksi päättyneeltä tilikaudelta. Jos viimeisin tilinpäätös on laadittu aiemmin kuin kuusi kuukautta ennen hakemuksen jättämistä, hakemukseen on liitettävä yhtiön hallituksen tai vastaavan päiväämä ja allekirjoittama selvitys tilinpäätöksen jälkeisten olennaisten tapahtumien vaikutuksesta yhtiön taloudelliseen asemaan ja tulokseen.
 - Kuvaus organisaatiosta, tehtävien ja vastuiden jaosta sekä selvitys henkilöstön määrästä.
 - Selvitys mahdollisesta toimiluvasta ja toimintaa valvovasta toimivaltaisesta viranomaisesta.
 - Selvitys käytettävistä arvopaperikauppojen määritys- ja toteutusjärjestelyistä.
 - Selvitys kaupankäyntiosapuoleksi hakevan sijoituspalvelun tarjoajan omista sisäisistä periaatteista ja ohjeistuksesta, joilla se estää omien palvelujensa hyväksikäytön rikolliseen toimintaan (esim. asiakkaan tuntemista sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistä koskevat sisäiset ohjeistukset ja periaatteet).

5 Raportointi Finanssivalvonnalle

Finanssivalvonta antaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 44 §:n 2 momentin 2 kohdan ja 4 luvun 12 §:n nojalla seuraavan määräyksen.

MÄÄRÄYS (kohta 1)

- (1) Pörssin ja monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjän tulee ilmoittaa Finanssivalvonnalle kolmannen maan sijoituspalvelun tarjoajan tai muun henkilön kaupankäyntiosapuoleksi hyväksymisestä ennen kuin tämä aloittaa kaupankäynnin.